

EDITIE 2022

De wereld van morgen, die maken we zo

Verhalen met een hart

EDITIE 2022

De wereld van morgen, die maken we zo

Verhalen met een hart

De highlights van 2021 – 2022

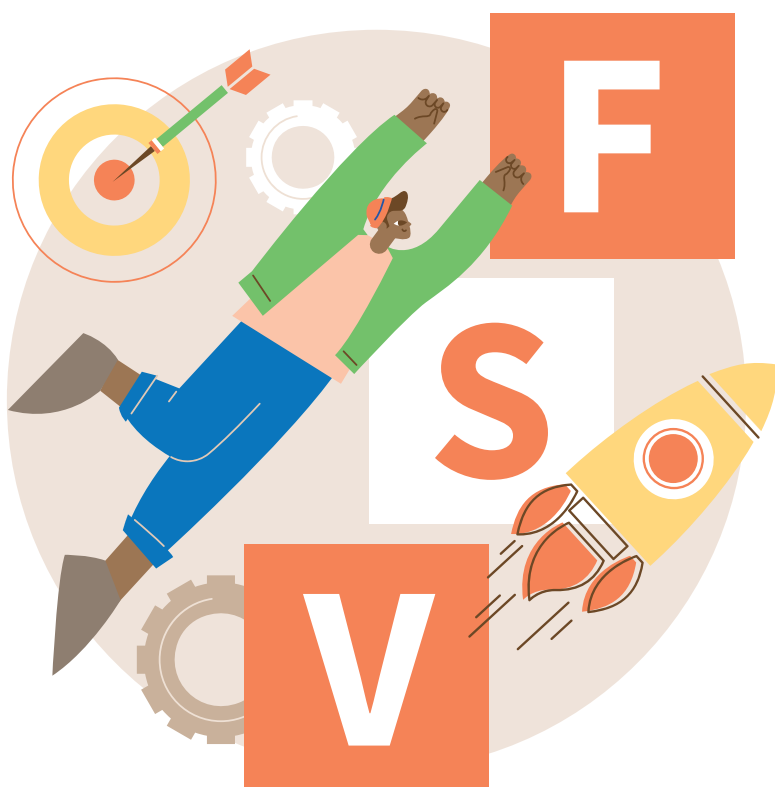
Ons strategisch toekomstplan in 22 bevlogen verhalen

- 04 Samen een sprong vooruit
Voorsprongfonds brengt ons Toekomstplan in een stroomversnelling
- 06 MoodSpace: ruimte voor mentaal welzijn
SIHO lanceert online platform rond mentale gezondheid bij studenten
- 08 Onze studenten? Echte plantrekkers
Wie kan afstuderen in tijden van corona, kan elke crisis aan
- 10 Iedereen polyglot
Arteveldehogeschool maakt plaats voor meertaligheid
- 12 Taalfautje? Liever niet
Bewezen: als ondernemer haal je maar beter een tien voor taal
- 14 Groene verpakking, groente op je bord
Twee Green Deals ondertekend
- 16 De arbeidsmarkt vraagt, wij draaien
Nieuw: Graduaat Transport en Logistiek en Bachelor International Journalism
- 18 Design dat een verschil maakt
Knap partnerschap met Design Fest Gent
- 20 Drijfvuil gespot?!
Studentenapp trackt afval in de Leie
- 22 Artificiële intelligentie ontrafeld
jAlji!-filmfestival maakt AI bespreekbaar voor jong en oud
- 24 Heb je pijn? Dolox meet hoeveel
Slim prototype van studenten wint Comon Maakmarathon
- 26 Voet aan wal in Senegal
Docenten Podologie leiden lokale verpleegkundigen op tot 'Assistant-Podologues'
- 28 Graduaat Verpleegkunde groeit
Extra locatie in Zwijnaarde dankzij samenwerking met BenedictusPoort
- 30 Vaarwel verhuisdozen!
Drie schitterende campussen in gebruik genomen
- 32 Voor de klas als voorproefje
Zij-instromers ontdekken of het lerarenberoep écht hun ding is
- 34 Arteveldehogeschool schrijft ze vrij
Studenten en docenten organiseren schrijfmarathon
- 36 Wij zien de mens achter de aandoening
Een zware aandoening is géén streep door je levensvreugde
- 38 Levensechte zorg in een virtuele wereld
VR verovert onze zorgopleidingen
- 40 Iederéén internationaal
Ook als het minder vanzelfsprekend is
- 42 Tiny house als noodwoning
Stagiaire Sociaal Werk bouwt mee aan unieke woonoplossing
- 44 Op naar meer kwaliteit in kinderopvang
Bachelor Pedagogie van het Jonge Kind leidt pedagogische coaches op
- 46 Van wandpanelen uit oude jeans tot een online reisapotheek
251 student-ondernemers maken hun droom waar

Samen een sprong vooruit

Voorsprongfonds brengt ons Toekomstplan in een stroomversnelling

‘Never waste a good crisis’, zei Winston Churchill. Vanuit die optiek werd ook het Vlaams Voorsprongfonds opgericht. Met Europese subsidies grijpt het overheidsfonds lessen uit de coronacrisis aan om een voorsprong te creëren in het hoger onderwijs. Speerpunten zijn digitale onderwijsvormen, levenslang leren en een wendbaar en toekomstbestendig opleidingsportfolio. Zaken waar wij sowieso al op inzetten vanuit ons Toekomstplan! En dus kwamen een hoop initiatieven in een stroomversnelling.

“Ik merk dat er door de komst van het Voorsprongfonds een flow is ontstaan binnen onze hogeschool, die collega’s veel drive en energie geeft. We kunnen nu heel wat ambities op korte termijn realiseren”, glundert Britt Pintelon, portfolio-managervan het Voorsprongfonds. Want dat Voorsprongfonds keurde liefst 14 projecten van Arteveldehogeschool goed. Projecten die stuk voor stuk onze visie en missie uitdragen. Neem nu de volgende voorbeelden.

Inzetten op blended learning

Om dé makers van de wereld van morgen op te leiden, moet ons onderwijs digitaal, flexibel en eigentijds zijn. Blended learning is een leermethode die exact dat belichaamt. Concreet betekent blended learning dat studenten niet langer gewoon naar de les komen

om de uitleg van de docent te absorberen. Ze verwerken de leerstof via een boeiende mix van werkvormen. Op de campus, maar ook thuis via de computer, of in groep. Ook voor studenten levenslang leren is die manier van studeren een voordeel, onder meer door de betere study-work-life balans.

“Het blended learning-project waarop we tot augustus 2023 gaan focussen bestaat uit vier pijlers”, legt projectleider Greet Diericx uit. “Ten eerste gaan we onze vakken met behulp van designteams nog meer blended ontwerpen dan vandaag al het geval is. Die teams gaan vanaf september 2023 van start en vormen een belangrijk onderdeel van het project. Ten tweede zetten we in op professionalisering van studenten en docenten richting blended leren. Daarnaast bouwen we drie opnamestudio’s en hybride klaslokalen op verschillende campussen. En tot slot zullen we onze bevindingen uitwisselen met collega’s binnen en buiten de hogeschool. Nu is er nog te weinig literatuur over blended learning. Voor dit project werken we samen met onder andere Karel de Grote Hogeschool en Thomas More. Via kennisdeling kunnen we elkaar versterken én nog meer collega’s mee in het blended verhaal trekken.”

Samenkomen in labs

Een andere methodiek die meer aandacht en middelen krijgt? Labs. “Labs zijn open expertisecentra, servicecenters en incubatoren binnen onderzoek, dienstverlening en levenslang leren”, zegt projectleider Lien Vanassche. “Het zijn fysieke plaatsen waar onderzoekers, docenten, studenten en bedrijven samenkomen. Om te leren met en van elkaar, om kennis te maken met nieuwe techno-

logieën, en om in dialoog te gaan. De verschillende partijen buigen zich samen over concrete uitdagingen en gaan via design thinking op zoek naar oplossingen.”

Denk maar aan ons Medialab, waar je snufjes als wearables en eyetrackers kan ontdekken en gebruiken voor onderzoek. Of aan VRIJPLAATS, dat de brug slaat tussen educatie, onderzoek en samenleving, via projecten zoals Buurtplaats. Daarin pakken wij samen met jongeren in een kwetsbare situatie noden in hun buurt aan, op een circulaire manier. “Met steun van het Voorsprongfonds brengen we de werking van onze huidige labs in kaart en creëren we een plan van aanpak voor de toekomst.”

Artevelde Academy uitbreiden

Via het Voorsprongfonds bouwen we ook verder aan onze Artevelde Academy. Onder die noemer bieden we vormingen aan professionals uit allerhande sectoren. “We gaan ons huidig aanbod analyseren, een businessplan uitwerken en het portfolio rond levenslang leren verder ontwikkelen”, zegt projectleider Isabel Snauwaert. “Om onze bijscholingen en studiedagen centraal te bundelen, bouwen we bovendien een nieuw, dynamisch registratiesysteem.”

Rationeel aanbod creëren

Ons basisaanbod wordt eveneens onder de loep genomen. Samen met alle vrije hogescholen buigen we ons in dit gemeenschappelijk project namelijk over de toekomstbestendigheid van onze opleidingen. Welke tekorten zijn er? Hoe stellen we ons aanbod optimaal op elkaar af? Op welke manier vullen we elkaar aan?

Arteveldebreed Portfoliocomité oprichten

Om de bevindingen uit het hierboven vermelde project toe te passen in de praktijk, zullen we een Arteveldebreed Portfoliocomité in het leven roepen. Door interne procedures te verbeteren, zal dat comité ons toelaten onze opleidingen en opleidingsprogramma’s vlotter te evalueren en bij te sturen.

Centrale app bouwen

Verder vroegen wij onze studenten begin 2022 om na te denken hoe we met behulp van technologie kunnen inspelen op de heersende uitdagingen. Wat bleek? Studenten hadden nood aan één plaats waar ze alle informatie kunnen vinden die voor hen belangrijk is. Daarbij horen ook uniforme afspraken over hoe er met de bijbehorende kanalen wordt omgesprongen en hoe bepaalde info getoond wordt. Wij onderzoeken nu de mogelijkheden om studenten beter te bereiken en hen tegelijk een gevoel van verbondenheid te geven. Mogelijk zal dit leiden tot een centrale app, die zowel inspeelt op communicatie als community. Wordt vervolgd!

Meer weten over deze en andere projecten? Surf naar studentarteveldehsbe.sharepoint.com/sites/Voorsprongfonds

MoodSpace: ruimte voor mentaal welzijn

SIHO lanceert online platform rond mentale gezondheid bij studenten

“Je studententijd is de mooiste tijd van je leven”, luidt het cliché. En ja, voor sommigen is dat zo. Maar lang niet voor iedereen. Sowieso is het een periode met heel wat uitdagingen. Je moet zelfstandiger worden, grotere hoeveelheden leerstof verwerken, een nieuwe vriendenkring uitbouwen (tijdens de lockdown zonder je kot uit te mogen)... Om studenten daar mentaal beter tegen te wapenen, lanceerde het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) het online platform MoodSpace.

Informatieve podcasts, een complimentenpagina, inspirerende getuigenissen, hands-on zelfhulp-modules... MoodSpace heeft het allemaal. En nog veel meer. “Er is natuurlijk heel wat informatie over mentale gezondheid te vinden op het internet. Er zijn ook talloze organisaties die klaarstaan voor jongeren. En elke hogeronderwijsinstelling heeft een eigen hulpaanbod. Maar al die info was tot voor kort versnipperd”, vertelt SIHO-coördinator Valérie Van Hees. “Studenten zagen door het bos de bomen niet meer. Dus lanceerde minister van Onderwijs Ben Weyts de vraag om één centrale website te bouwen, waarop al die kennis gebundeld is.” Zo is in december 2021 MoodSpace geboren.

**KEN JEZELF. MET DEZE ONLINE TEST KRIJG JE EEN HELDERE
KIJK EN ADVIES OP MAAT VAN JOUW ANTWOORDEN**

Input van studenten

De site kwam tot stand in cocreatie met academische experts, de Vlaamse hogeronderwijsinstellingen én studenten. Want zij weten als geen ander waar ze nood aan hebben. “Via focusgesprekken ontdekten wij bijvoorbeeld dat herkenbare getuigenissen zeker niet mochten ontbreken”, zegt Van Hees. “We hoorden ook dat weinig studenten de stap naar hulp zetten, omdat ze denken dat hun probleem niet ‘ernstig’ genoeg is. Ze geloven dat anderen het moeilijker hebben. Zo groeide het idee om een anonieme wetenschappelijk onderbouwde zelftest te integreren. Die bestaat uit 20 vragen over psychische gezondheid. Vul je die in, dan krijg je gepersonaliseerde feedback over onder meer je veerkracht. Blijkt uit de antwoorden dat het niet zo goed gaat met een

student, dan wordt ineens meegegeven waar hij of zij kan aankloppen voor een gesprek. De verschillende plekken waar je terecht kan, staan netjes gebundeld op de site. Zo zorgen we voor een extra duwtje in de rug.” Voor studenten die zelf aan de slag willen rond stress, donkere gedachten of tijd- en energimanagement zijn handige online zelfhulpmodules beschikbaar.

Preventie en informatie

Het platform is niet alleen bedoeld voor wie minder goed in z'n vel zit. “MoodSpace helpt je ook om preventief aan je mentale gezondheid te werken. En om anderen te ondersteunen. Zo vind je er als docent of studentenbegeleider betrouwbare informatie rond pakweg angststoornissen. Hoe herken je die bij een student? Hoe ga je ermee om? Ook voor studenten die

merken dat iemand uit hun omgeving het zwaar heeft, zijn er praktische tips.”

Binnenkort gebeurt in opdracht van de Vlaamse overheid een bevraging bij studenten, die zal peilen naar diverse aspecten van hun mentaal welzijn. De resultaten van die Welzijnsmonitor worden op termijn de voedingsbodem om MoodSpace verder uit te breiden en accenten te leggen. “Hoewel het platform nog niet lang bestaat, krijgen we nu al erg veel positieve reacties. CLB's, docenten, begeleiders en studenten vinden duidelijk hun weg ernaartoe. Na een halfjaar was de anonieme zelftest al 7.000 keer ingevuld.” Dat kan niet anders dan vruchten afwerpen.

Neem een kijkje op
www.moodspace.be

Onze studenten? Echte plantrekkers

Wie kan afstuderen in tijden van corona, kan elke crisis aan

Leerstof onder de knie krijgen aan de hand van ingesproken powerpoints en video's, groepswerken maken met mensen die je nooit in levenden lijve hebt gesproken, stage op afstand... Nee, je diploma behalen terwijl er een pandemie heerst, is geen pretje. Maar elk nadeel heeft een voordeel. Al die uitdagingen zorgen ervoor dat je je plan leert trekken! Studenten die in 2021 zijn afgestudeerd, werden daarom beloond met een 'Plantrekker'-diploma van de VDAB.

Hun ouders mochten er omwille van de coronamaatregelen niet bij zijn toen de uitverkoren afstudeerders van onze hogeschool op 28 juni 2021 verzamelden op Campus Kantienberg om als eersten in Vlaanderen hun 'Plantrekker'-certificaat in ontvangst te nemen. Toch konden de mondkapjes de brede glimlach op hun gezichten niet verbergen. "Dat extra papier toont aan dat je flexibel bent. Dat je het zelfs in een situatie als deze goed gedaan hebt. Dat is natuurlijk een toegevoegde waarde", gelooft Djan Weerda, die naast het 'Plantrekker'-getuigschrift ook zijn diploma Bedrijfsmanagement mee naar huis mocht nemen.

Coronacompetenties

Dat is exact de reden waarom de VDAB met het initiatief op de propen kwam. "Met de campagne

willen we schoolverlaters een duwtje in de rug geven op de arbeidsmarkt", aldus gedelegeerd bestuurder Wim Adriaens. "In de afgelopen periode hebben ze competenties aangeleerd of versterkt die ze ook bij hun sollicitaties in de verf kunnen zetten. Ik ben er zeker van dat dat werkgevers zal aanspreken. Bovendien zijn er momenteel heel wat vacatures. Dus jongeren kunnen starten op een arbeidsmarkt die veel mogelijkheden biedt." Alle Vlaamse studenten die in 2021 afstudeerden, kregen dus een 'Plantrekker'-diploma. "Maar omdat we zo nauw samenwerken met Arteveldehogeschool om arbeidsmarkt en lesplannen goed op elkaar af te stemmen, waren we hier graag fysiek aanwezig", voegt Adriaens eraan toe.

De studenten die als eersten in de bloemetjes werden gezet, kwamen

uit verschillende opleidingen van onze hogeschool. Samen vertegenwoordigden zij al onze afstudeerders. Tijdens hun promotieviering was de lokale pers van HLN en AVS aanwezig. "De flexibiliteit staat dit jaar op papier, maar ook de komende jaren worden er plantrekkers gesmeed op Arteveldehogeschool", drukte Algemeen Directeur Tomas Legrand de journalisten nog op het hart.

"Met de campagne willen we schoolverlaters een duwtje in de rug geven op de arbeidsmarkt."

Wim Adriaens, gedelegeerd bestuurder VDAB

Iedereen polyglot

Arteveldehogeschool maakt plaats voor meertaligheid

Wist je dat de studenten en docenten van Arteveldehogeschool samen meer dan 100 talen spreken? Kennis van een extra taal is een grote troef, en voor velen ook een deel van hun identiteit. Om die kracht en meerwaarde te benadrukken, organiseert Arteveldehogeschool al vijf jaar de ‘Week van de Meertaligheid’. Maar er is meer. Sinds september hebben we ook een heus Artevelde Talencentrum, waar iedereen een nieuwe taal onder de knie kan krijgen. Fantástico, ¿no?

Arteveldehogeschool wil al haar studenten laten uitgroeien tot wereldburgers. En kennis van een of meerdere buitenlandse talen maakt je alvast een tikkeltje meer kosmopoliet. Daarom bieden we maar liefst vijf volledig Engelstalige bacheloropleidingen aan. En met de ‘Week van de Meertaligheid’ zetten we al vijf jaar studenten in de kijker die andere talen beheersen.

“Studenten en medewerkers uit de volledige hogeschool bouwen tijdens die week samen een rijk en gevarieerd programma uit, waarin meertaligheid op een positieve, verbindende en inspirerende manier in de kijker wordt gezet”, leggen organisatoren Eva Vandemeulebroucke en Pieterjan Bonne uit. “Zo dompelden ze in voorbije edities elkaar onder in Dari, Fins, Russisch, Kosovaars, Frans, Schots, Albanees en zoveel

andere talen en culturen die onze hogeschool rijk zijn. Ze ontmoeten elkaar tijdens conversatietafels, ontkrachten in wetenschappelijk onderbouwde sessies de vooroordelen en misverstanden die nog steeds aan meertaligheid verbonden zijn, proberen Vlaamse Gebarentaal in de vingers te krijgen of genieten samen van anderstalige voorlees- en zangsessies. Daarnaast komen ze via alumni en werkgevers te weten welke voordelen meertaligheid kan bieden op de werkvloer. En via meertalige berichtenkettingen wisselen ze boodschappen met elkaar uit in de eigen thuistaal of zorgen ze voor wat literaire inspiratie.”

Mooi op je cv

Studenten ervaren de ‘Week van de Meertaligheid’ als blikverruimend, leerrijk en inspirerend. Deelnemers

die zelf een andere taal spreken, voelen door het initiatief dat ze niet alleen zijn. Anderen genieten van de ontmoetingen met tot dan toe onbekende talen en culturen. Steeds blijven we nieuwe initiatieven organiseren om mensen met taal kennis te laten maken. En dus zwaaien in september de deuren van het Artevelde Talencentrum open.

Elke Arteveldestudent kan Engels, Frans, Spaans, Duits, Chinees of Nederlands (als vreemde taal) studeren via creditcontract, boven op de eigen opleiding. Op semesterbasis of modulair, in dagonderwijs of ’s avonds, beginnen vanaf nul of meteen streven naar het hoogste niveau: afhankelijk van de taal en de cursus vind je in het Talencentrum wat je zoekt.

Meer info vind je via www.arteveldehogeschool.be/talencentrum

Taalfautje? Liever niet

Bewezen: als ondernemer haal je maar beter een tien voor taal

Kunnen typo's, dt-fouten en kromme zinnen een kmo kraken? Docent-onderzoekers Nathalie De Boeck en Edris Van Lil van het expertisenetwerk Business en Management bogen zich over die vraag in een grootschalig onderzoek, waarvoor ze zowel consumenten als ondernemers bevroegen. Dit ook in samenwerking met Aurélie Welcomme en enkele studenten voor hun bachelorproef. De resultaten overtroffen hun verwachtingen: "75 % ergert zich aan fouten, 65 % is minder geneigd om tot aankoop over te gaan."

Je taalgevoel en spellingsvaardigheden zeggen helemaal niets over je talent om juwelen te maken, onvergetelijke feesten te organiseren of sporters te coachen. Maar maak je als ondernemer een of meerdere taalfouten op je website terwijl je je diensten aanprijst, dan raak je een hoop potentiële klanten kwijt. "Concreet geeft bijna 73 % van de consumenten aan dat taalfouten hun visie op het imago van een bedrijf beïnvloeden", verduidelijkt Edris Van Lil, docent Copywriting en Storytelling. "65 % zegt dat taalfouten gevolgen hebben voor hun koopintentie." Een bedrijf dat online wervend taalgebruik hanteert, wordt door 83 % van de respondenten dan weer sneller als betrouwbaar bestempeld.

Tot die resultaten kwamen de onderzoekers op basis van een PWO-project dat een jaar duurde. Via

een enquête ingevuld door 600 consumenten, aangevuld met experimentele A/B-testing en diepte-interviews met 23 ondernemers, namen zij de impact van taal op kmo's en eenmanszaken onder de loep.

Bovendien vroegen zij welke noden ondernemers zelf voelen op het vlak van taalondersteuning. Want dat is precies het doel van praktijkwetenschappelijk onderzoek, waar Arteveldehogeschool zo in uitblinkt. Niet alleen streven wij ernaar om ontwikkelingen in kaart te brengen en pijnpunten bloot te leggen, we reiken het werkveld ook oplossingen aan.

Train-the-trainer

Een analyse van 40 websites toonde dat ruim de helft ervan taalfouten bevatte. Nochtans beseft 82 %

van de geïnterviewde zelfstandigen dat taalfouten een economische impact (kunnen) hebben. "Alleen ontbreekt het hen vaak aan taalexpertise en tijd", zegt Nathalie De Boeck, docent Marketing en Communicatie.

Dan maar een professionele copywriter inhuren? Ja, maar... "Bedrijfsleiders geven aan dat zij best graag hun eigen teksten schrijven. Ze zouden eerder een beroep willen doen op individuele coaching en begeleiding, om daarna zelf de handen uit de mouwen te steken", nuanceert De Boeck. In het rapport werden daarom aanbevelingen geformuleerd voor professionele tekstschrijvers. "Een 'train-the-trainer'-aanpak van de copywriters is een mogelijke optie. Ondernemers vinden het erg belangrijk dat ze in de toekomst zelfredzaam kunnen zijn na een

“Copywriters bestempelen ons rapport als een ‘must-read’ voor elke marketeer”

Nathalie De Boeck en Edris Van Lil

basisondersteuning van een taal-expert”, luidt het.

Dienstverlening en tools

Arteveldehogeschool nam de inzichten van het onderzoek al op in de lessen. “We kunnen onze studenten nu zwart op wit tonen hoe belangrijk professioneel taalgebruik is in de digitale wereld. Daarnaast hopen we om later dienstverlening en tools aan te bieden aan ondernemers die dat vragen. De cijfers en noden van het werkveld liggen er, nu kunnen we op zoek gaan naar direct inzetbare oplossingen.” Het rapport werd inmiddels ook gretig opgepikt binnen de marketing- en communicatiesector. “Door copywriters werd het al ‘puur goud’ en een ‘must-read voor elke marketeer’ genoemd”, besluit het duo.

Verdiep je in de bevindingen via www.arteveldehogeschool.be/projecten/vlotte-pen

Groene verpakking, groente op je bord

Twee Green Deals ondertekend

**Is Vlaanderen klaar voor de lokale kikkererwt?
En hoe kunnen we voeding en andere producten
op een milieuvriendelijke manier verpakken?
Het zijn twee vragen waar Arteveldehogeschool zich
de komende jaren over buigt. De onderzoeksprojecten
passen binnen twee Green Deals die wij steunen.**

Een Green Deal is een vrijwillige overeenkomst tussen de Vlaamse overheid en (privé)partner om samen een duurzaam project te starten. Omdat dat perfect aansluit bij de duurzame visie van onze hogeschool, ondertekenden wij het afgelopen jaar niet één, maar twee Green Deals.

Verpakking van de toekomst

Ten eerste engageren we ons om de milieu-impact van verpakkingen te verkleinen door verpakkingen te vermijden of herbruikbaar te maken. Volgens OVAM komt er jaarlijks zo'n 1,6 ton verpakking op de markt. Bovendien is de hoeveelheid huishoudelijke eenmalige verpakkingen de voorbije 10 jaar met 10 % gestegen. Geen cijfers om vrolijk van te worden. Wél cijfers om iets aan te doen. Daarom werd eerder al het project Packlab en een Prototyping Lab ingericht op Campus Mariakerke. In het PWO-onderzoek 'Packlab: circulaire verpakkingen' brengen we werkveld, onderzoekers en studenten samen om de verpakking van de

toekomst te ontwerpen en uit te testen. De expertise die we hier rond opbouwden, stellen we nu ter beschikking voor de Green Deal 'Anders Verpakt'.

Tegelijkertijd blijven we inzetten op nieuwe technieken om het meeste uit ecodesign te halen. "Er komt een nieuw Internet of Things-lab, waar we verpakkingen intelligent kunnen maken en verbinden met het web", zegt Bart Calis, docent-onderzoeker binnen de opleiding Grafische en Digitale Media. Alle informatie die we zo verzamelen is heel waardevol voor onderzoek rond consumentengedrag.

Partners in onderzoek

Daarnaast dragen wij bij aan de Green Deal 'Eiwitshift op ons bord'. Volgens de laatste voedselconsumptiepeiling van Sciensano is de Vlaamse consumptieverhouding dierlijke/plantaardige eiwitten op dit moment 60/40. Om de milieu-impact te verlagen én er een gezond voedingspatroon op na te houden, moeten we verhoudings-

gewijs eigenlijk meer eiwitten uit plantaardige bronnen halen. Dat betekent dat de doorsnee Vlaming te veel dierlijke producten eet en wat vaker groenten op tafel zou moeten zetten.

De komende jaren brengen wij actoren uit het hele voedingssysteem samen om te werken aan die gezonde en milieuverantwoorde eiwittransitie. Met aandacht voor economische opportuniteiten en innovatiepotentieel. Via onderzoek bekijken we hoe overheden, producenten, retailers en start-ups theoretische inzichten over de verduurzaming van ons voedingspatroon kunnen vertalen naar praktische toepassingen.

Kikkererwten van bij de boer

KIKET is een voorbeeld van zo'n onderzoeksproject, met focus op kikkererwten. Die peulvruchten vormen een belangrijke bron van plantaardige eiwitten. Door de populariteit van producten als hummus en falafel stijgt de vraag ernaar. "Maar vandaag voeren we

Werken aan intelligente verpakkingen en een verantwoorde eiwitshift via onder meer kikkererwten, twee onderzoeksprojecten die een groenere dag van morgen mogelijk maken.

de van oorsprong mediterrane peulvrucht grotendeels in, vooral uit Frankrijk, Canada, Turkije en Spanje”, vertelt onderzoeker Elena Lievens. “Door met producenten, verwerkers en supermarkten te bekijken of de teelt en verwerking in Vlaanderen rendabel kan zijn, bouwen we mee aan een duurzamere keten.”

Landbouwer Thomas Truyen, de eerste kikkererwtenteler van Vlaanderen, heeft zich al achter het onderzoek geschaard. “Door de toegenomen vraag naar vlees- en zuivelvervangers is de markt voor eiwithoudende alternatieven zoals kikkererwten sterk aan het groeien. Bovendien kunnen landbouwers met heel weinig investeringen overschakelen. Machines uit de graanteelt zijn perfect bruikbaar voor de kikkererwtenteelt. En de kikkererwt heeft ook nog eens voordelen op het vlak van biodiversiteit, want de plant trekt verschillende nuttige insecten aan.” Niets dan voordelen dus, als je het ons vraagt.

De arbeidsmarkt vraagt, wij draaien

Nieuw: Graduaat Transport en Logistiek en Bachelor International Journalism

Als je als hogeschool de makers van morgen opleidt, mag je niet op je lauweren rusten. De wereld verandert continu, net als de arbeidsmarkt en de bijbehorende trends. Om tegemoet te komen aan de evoluerende nood aan professionals met specifieke competenties, lanceerden wij in september 2022 twee nieuwe opleidingen.

Zo starten we in academiejaar 2022 – 2023 met de tweejarige graduaatsopleiding Transport en Logistiek. “Dankzij onze goede contacten weten we dat vooral logistiek verantwoordelijken van een magazijn en transportplanners erg gegeerd zijn”, zegt relatiebeheerder Werkplekieren Sophia Pasbecq. “De keuze voor de twee afstudeer-richtingen Magazijnbeheer en Wegvervoer was dan ook snel gemaakt.”

Bedrijven leiden mee op

Het programma van de tweejarige opleiding in dagonderwijs is modulair opgebouwd, met blokken van telkens negen weken. In het eerste jaar volgt na zes weken les op Campus Kantienberg in Gent een periode van twee weken werkplekieren; in het tweede jaar is dat acht weken werkplekieren na acht weken les. Daarna staat een inter-

visie- en feedbackweek op de planning. Wie al werkt, kan de opleiding via afstandsleren spreiden over minstens drie jaar. Je verwerkt de vakken dan vooral in zelfstudie, met digitaal studiemateriaal en opdrachten. Geregeld zijn er zowel online als fysieke contactmomenten op de campus in Oudenaarde. Het werkplekleren is gespreid over het hele academiejaar.

“Werkplekleren biedt tal van voordelen”, benadrukt Kristof Punie, teamleider Graduat van het expertisenetwerk Business en Management. “Studenten doen van bij de start praktijkervaring op, terwijl bedrijven een beroep kunnen doen op onmiddellijk inzetbare werkrachten en zelfs hun toekomstige werknemer samen met ons opleiden. Die wisselwerking, het zogenaamde wissel leren, is bijzonder waardevol.”

Verhalen met internationale impact

Transport wordt steeds internationaler, en hetzelfde geldt voor nieuws. Ook de nieuwe Bachelor International Journalism komt dus als geroepen. In die driejarige Engelstalige opleiding worden studenten ondergedompeld in de internationale mediasector. Ze leren crossmediale reportages, nieuwsberichten en andere journalistieke verhalen maken. Over internationale thema's, voor een internationaal publiek.

Campus Kantienberg is de thuisbasis van de internationale reporters in spe. Ze gaan er aan de slag met tekst, audio, foto en video. Ze leren interviewen, research uitvoeren en facts checken. Al word je geen journalist zonder de wijde wereld in te trekken. De theorie

wordt dus meteen gelinkt aan de praktijk via gesimuleerde cases én echte opdrachten van externe partijen. Om af te sluiten met een boeiende stage en afstudeerproject. Rudi Vranckx, opvolging is verzekerd!

Artevelde Academy groeit

Daarnaast blijft ook Artevelde Academy groeien. Om tegemoet te komen aan de stijgende vraag naar levenslang leren bieden we vanuit Arteveldehogeschool meer dan 250 kortdurende of langdurige opleidingen aan binnen zeven thema's (Business en Management, Coaching en Begeleiding, Communicatie, Media en Design, Gezondheid en Zorg, Hr en leiderschap, Mens en Samenleving, Onderwijs). We bereikten hier het afgelopen jaar ruim 5000 deelnemers mee en merken ook dat de vraag naar maatwerk in co-creatie met bedrijven en organisatie aan het toenemen is.

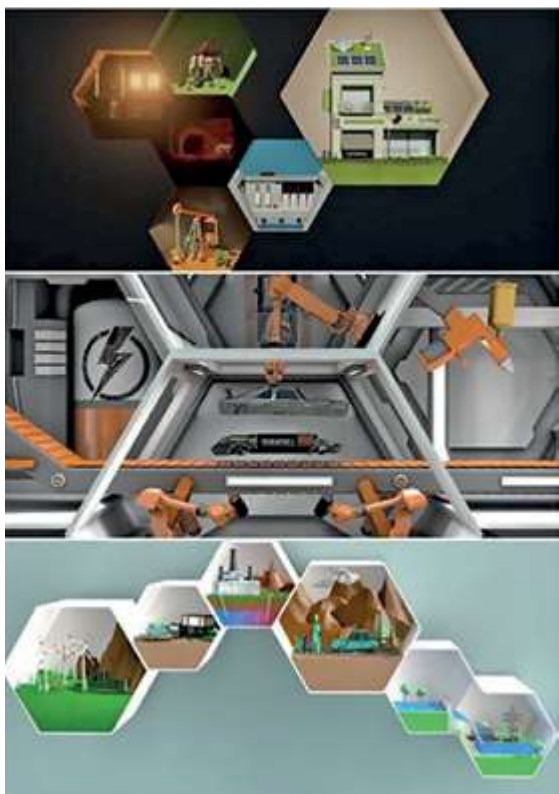
Om Artevelde Academy tot zijn volle potentieel te laten komen, zullen we ons ook intern moeten aanpassen. Een goede wisselwerking tussen Onderzoek en Ontwikkeling en Levenslang Leren en de opleidingen zorgt voor inhoudelijke kracht. Een goede afstemming van de verschillende flows zal zorgen voor daadkracht.

Meer info:
www.arteveldeacademy.be

Design dat een verschil maakt

Knap partnerschap met Design Fest Gent

Van 22 april tot 1 mei 2022 barstte het gloednieuwe Design Fest Gent los in onze Arteveldestad. De designbiënnale met focus op duurzaamheid biedt ontwerpers de kans om grensverleggende ideeën te presenteren, maar zet ook het publiek aan tot creativiteit en dialoog via installaties, lezingen en workshops. Als partner van het festival bliken we terug op een geslaagde eerste editie.

Design moet niet alleen mooi, maar ook onderzoekend, experimenteel en activistisch zijn. Dat wil Design Fest Gent duidelijk maken. Onze opleiding Grafische en Digitale Media deelt die visie. Daarom zetten studenten en docenten met veel plezier mee hun schouders onder de tiendaagse.

Installaties en workshops

Zo trokken onze studenten Audio-visual Design twee installaties op in het Industriemuseum. Voor '#BeebuzzinGent' hadden zij hun microfoons en camera's gericht op imkers in de stad, wat resulteerde in een audiovisuele collage. Aanvullend deden de houten honingraatzeshoeken van 3D-werk 'Careful Hexagones' dienst als decor voor een dynamische animatie.

Een andere bezienswaardigheid was de Félideo, een 3D-geprint kunstwerk uit gerecycleerd polymelkzuur (PLA). Arteveldehogeschool werkte hiervoor samen met 3DPrinthings.be, die het filament ontwikkelde. 3D-printing kan een milieuvriendelijk antwoord bieden op heel wat designvraagstukken. Zeker als je zulk materiaal gebruikt. De techniek laat bijvoorbeeld toe om op een ecologische manier beschadigde of ontbrekende elementen op maat te maken, waardoor toestellen niet zomaar op de afvalberg terecht komen.

Dat 3D-printing tot de verbeelding spreekt, bleek duidelijk tijdens de workshops die onze docenten aanboden in de loop van het festival. Binnen de kortste keren waren ze volzet. Bezoekers konden in de sessies kennismaken met de verschillende stappen van het

3D-printproces. Daarna gingen ze zelf aan de slag.

Wil je zelf ook proeven van design dat een verschil maakt? Dan ben je nu al van harte uitgenodigd op de volgende editie van Design Fest Gent in april 2024! Of verdiep je in 3D Modeling & Printing tijdens onze masterclasses. Tot dan?

Duik in 3D-printing:
www.arteveldehogeschool.be/masterclasses-3d-modeling-printing

Meer info over Félideo:
www.lostfinds.org/felideo

Drijfvuil gespot?!

Studentenapp trackt afval in de Leie

10 ton vuilnis hebben vrijwilligers vorig jaar uit de Gentse Leie gevist. Maar denk niet dat de waterloop nu proper is. Er blijft maar plastic en ander afval bijkomen. Kanobedrijf DOKano kon het niet langer aanzien en schakelde de hulp in van Arteveldehogeschool. “Er bestonden al heel wat apps waarmee je zwerfvuil kon rapporteren, maar niet voor zwerfvuil op het water. Dus vroegen we aan studenten om er een te ontwikkelen.”

Maarten Demeester van DOKano is aan het woord. Hij mocht op Radio 2 vertellen waar het idee voor de samenwerking met Arteveldehogeschool vandaan kwam. “Wij hoorden eerst over het initiatief binnen het vak Studio GDM”, zegt Tim Demeulemeester, laatstejaarsstudent Grafische en Digitale Media. “Daarin moet iedereen in groep een toepassing bouwen, op vraag van een echte organisatie. Ik wist meteen dat ik aan die case wou werken, omwille van het ecologische en maatschappelijke aspect. Zo’n app die afval op het water trackt, kan volgens mij een echt verschil maken.”

360°-aanpak

De samenwerking startte met een vergadering. “De docenten hadden onze briefing bewust kort gehouden. We moesten zélf afspreken met DOKano om naar hun noden en wensen te luisteren. Wat moest

de app kunnen? Hoe moest hij eruit zien? Welke aspecten vond de opdrachtgever belangrijk en welke minder belangrijk? Daaruit bleek dat gebruiksvriendelijkheid op één stond. Als je te veel moeite moet doen, zal je nooit afval melden. We hebben de applicatie dus zo gebouwd dat je niets moet installeren en geen login moet maken. Spot je drijfvuil? Dan surf je gewoon naar de website drijfvuil.be of scan je de QR-code op het bootje waarmee je op de Gentse binnenwateren vaart, en geef je dat in één klik aan.”

Tijdens de uitwerking van de applicatie stemden de studenten regelmatig af met de klant. “We hebben de toepassing echt samen vormgegeven, in cocreatie. Ook onze mentor, Jonas Pottie, dacht steeds mee. Hij daagde ons uit om alles nòg simpeler te maken. Eerst was het onze bedoeling om gebruikers een foto te laten nemen

van het zwerfvuil dat ze tegenkwamen. Maar dan kwam de kritische bedenking: heeft iedereen wel een camera? Wat als die kapot is? Of als je die om een of andere reden liever niet gebruikt? Zo voegden we de basisfunctie toe om afval eenvoudigweg te melden zonder bijbehorend beeld.”

Kruisbestuiving

Op het vlak van inhoud was dus sprake van kruisbestuiving, maar ook op het vlak van vaardigheden. “De groepjes in Studio GDM bestaan steeds uit studenten van verschillende afstudeerrichtingen uit de opleiding Grafische en Digitale Media”, legt Tim uit. “Zelf studeer ik Crossmedia-ontwerp. Ik heb me dus vooral gebogen over de vormgeving. Verder was er een student New Media Development die de rol van developer op zich nam, en twee studenten van het grauaat Programmeren. Ook die diverse

bagage maakte het project zo bijzonder. In het begin kenden we elkaar niet, maar als je langer dan een semester samenwerkt, verandert dat natuurlijk.”

De applicatie zit momenteel in een proeffase. “Voorlopig kan je enkel in Gent drijfvuil melden. Slaat data aan? Dan wordt de toepassing geüp-scaled, mogelijk door een volgende lichting studenten Grafische en Digitale Media. Als alles goed gaat, werkt de app op termijn in heel België. Op die manier zal drijfvuil vlotter opgeruimd raken en krijgen we een beter beeld van de manier waarop het in het water terecht komt. Zo kan er worden ingezet op betere structurele oplossingen.”

Drijfvuil gespot?
Meld het via www.drijfvuil.be

Artificiële intelligentie ontrafeld

jAlj!-filmfestival maakt AI bespreekbaar voor jong en oud

Kan je verliefd worden op een robot? Moeten we bang zijn dat computers binnenkort de wereld veroveren? En is artificiële intelligentie echt overal? Goede vragen, waar het jAlj!-filmfestival van Arteveldehogeschool, UGent en Avansa een antwoord op geeft.

Wall-E, Her, 2001: A Space Odyssey en AlphaGo zijn de vier kaskrakers die op de affiche van het jAlj!-filmfestival prijken. De eerste drie voorstellingen zijn intussen achter de rug, de vierde vindt plaats op 13 december 2022 in Sphinx Cinema. Aansluitend volgt steeds een boeiend debat tussen AI-experten, zowel academici als ondernemers. Hierbij kan je ook je eigen vragen (of zorgen) kwijt. Gentse studenten, maar ook andere Gentenaars zijn welkom om gratis te genieten en bij te leren. Want het is de bedoeling om iederéén vertrouwd te maken met artificiële intelligentie.

Wereld van morgen

Dat de formule een succes is, werd intussen duidelijk. Want een filmisch verhaal maakt het een stuk makkelijker om jong en oud te sensibiliseren rond AI. Welke toepassingen bestaan er al? Welke mogelijkheden kan je zelf bedenken? Welke risico's? "De grote en heel

diverse opkomst toont voor mij dat AI een thema is dat leeft. En dat we hierover op een toegankelijke en niet-technische manier heel veel relevants kunnen bespreken", stelde Frank D'hanis na zijn deelname aan het debat na de uitzending van Her. Zelf is hij wetenschapsfilosoof en docent-onderzoeker aan onze hogeschool. Afgelopen jaar was hij betrokken bij het PWO-project 'The Glue Factor'. Dat boog zich over de vraag of slimme software de verbondenheid binnen bedrijven kan meten door onder andere e-mails en socialmediaposts te analyseren.

Dat is trouwens niet het enige onderzoek rond artificiële intelligentie aan onze hogeschool. Er is bijvoorbeeld 'PREPCA.I.RE', dat wil ontdekken of thuiszorgorganisaties AI kunnen gebruiken om de agenda's van hun thuisverpleegkundigen vlotter te plannen. En 'MOoiZO', waarin een app wordt gebouwd die je toelaat om foto's van je gebit te uploaden, waarna AI het scant op tandplak.

Trekkersrol

In de nabije toekomst zal artificiële intelligentie ongetwijfeld nog meer opduiken in onderzoeken en lessen van Arteveldehogeschool. Want in de wereld van morgen spelen computers, robots en slimme toepassingen een alsmaar grotere rol. Daar moeten studenten op voorbereid zijn.

Omdat het filmfestival zo nauw aansluit bij onze visie, nam Arteveldehogeschool de trekkersrol op zich. Het project in samenwerking met UGent en Avansa werd verder mogelijk gemaakt door het UP! Fonds van Stad Gent, bedoeld om innovatie zichtbaarder te maken in de stad. Want ja, artificiële intelligentie is vandaag al overal. We kunnen ons er maar beter bewust van zijn. kunnen ons er maar beter bewust van zijn.

Heb je pijn? Dolox meet hoeveel

Slim prototype van studenten wint Comon Maakmarathon

Kreeg jij ooit een uitleg van je dokter die je als Chinees in de oren klonk? Of vind je het zelf moeilijk om te verwoorden wat je klachten precies zijn? Je bent niet alleen. Om patiënten en artsen te helpen bij hun communicatie, werkt Comon rond verstaanbare zorg voor alle Gentenaars. Enkele studenten van Arteveldehogeschool kwamen tijdens de Comon Maakmarathon met een schitterende bijdrage.

Dolox heet het winnende prototype van student Podologie Maxim Desmet, student Verpleegkunde Els David en student Ergotherapie Jeroen Vandaele. Samen met Emma Vandenberghe (Logopedie en Audiologie, UGent) en Amber Holvoet (Design for Impact, LUCA School of Arts) sleepten zij tijdens de Comon Maakmarathon zowel de publieksprijs als de juryprijs in de wacht.

Comon is een samenwerking tussen imec, Stad Gent, Universiteit Gent en Bibliotheek De Krook. Tijdens de Comon Maakmarathon daagde het collectief studenten van verschillende onderwijsinstellingen uit om samen na te denken over een oplossing rond verstaanbaarheid van de zorg. Jongeren die elkaar van haar noch pluim kenden werden ingedeeld in interdisciplinaire teams. In één week moes-

ten ze tot een bruikbaar prototype komen. En dat tijdens hun intersemestrieel verlof. Dat is pas engagement. “Jeroen en Emma, twee van onze teamleden, werken of deden stage in een woonzorgcentrum. Het viel hen op dat communiceren over pijn vaak moeizaam verloopt. Zeker bij oudere mensen. En zeker wanneer die pijn een tijd voor de consultatie ervaren werd. Daarom wilden we iets ontwikkelen dat pijnrapportage makkelijker en juister maakt”, legt het winnende groepje uit.

Uit je comfortzone

Om hun idee uit te werken, moesten de studenten uit hun comfortzone treden. “In het FABlab van Arteveldehogeschool kregen we een workshop over programmeren met Arduino”, vertelt toekomstig ergotherapeut Jeroen Vandaele.

Er was ook een snelcursus 3D-printing nodig om de hardware van hun prototype te creëren. En ze leerden solderen.

“Allemaal nieuwe dingen”, lachen de studenten. Maar het resultaat mag er zijn.

Hun Dolox laat patiënten toe om aan te geven hoeveel pijn ze ervaren op een bepaald moment van dag. Via een eenvoudige draaiknop, met een schaal van 0 tot 10. Het toestel registreert het niveau en het tijdstip. Bovendien kan je een persoonlijke boodschap opnemen om de pijn te omschrijven. Zo krijgt de behandelend arts een duidelijk beeld van de pijnbeleving, wat het makkelijker maakt om gericht te helpen. “Onze droom zou helemaal uitkomen als dit project uitgerold wordt naar verschillende doelgroepen.”

Voet aan wal in Senegal

Docenten Podologie leiden lokale verpleegkundigen op tot 'Assistant-Podologues'

Dat Arteveldehogeschool als enige Vlaamse hogeschool de bacheloropleiding Podologie aanbiedt, is geen nieuws meer. Maar wist je dat er heel wat landen zijn die de specialisatie helemaal níét in hun onderwijsaanbod hebben? Senegal is er een van. Nochtans is de nood aan podologen er hoog, om onder meer voetwonden van diabetespatiënten correct te verzorgen. Dus drong een verregerende samenwerking zich op.

Diabetes is wereldwijd aan een opmars bezig. Specifiek in Senegal zal het aantal patiënten tussen 2000 en 2030 met zo'n 160 % stijgen. Urbanisatie, minder beweging en een slecht voedingspatroon zijn de boosdoeners. Wat dat te maken heeft met podologie? Diabetespatiënten moeten niet alleen hun bloedsuikerspiegel in de gaten houden, maar ook hun voeten. Door de ziekte kunnen bloedvaten en zenuwen in de voeten namelijk beschadigd raken. Dat vermindert de bloeddoorstroming en het gevoel, waardoor heel wat diabetici wonden krijgen zonder dat ze het merken. Als zo'n voetwonde ontsteekt, kan dat zware gevolgen hebben. Soms dringt een amputatie zich op.

België telt 36 gespecialiseerde diabetesvoetklinieken waar podologen, artsen en wondverpleegkundigen er alles aan doen om patiënten te behoeden voor zo'n

ernstige ingreep. Wij zijn hierin echte pioniers. In Senegal is maar één erkende diabetesvoetkliniek. Weinig patiënten hebben de middelen om er te geraken en sowieso zijn er lange wachtlijsten. Is er dan geen andere medische zorg? Toch wel, maar de opleiding Podologie bestaat niet in Senegal. Zorgverleners die patiënten op andere plaatsen verzorgen, zijn niet vertrouwd met het druk-ontlastend principe, dat voetwonden beter en sneller laat genezen. Vaak zijn te voorkomen amputaties helaas een realiteit.

Nieuw hoofdstuk in jarenlang partnerschap

Gelukkig komt hier verandering in, onder meer dankzij dokter Kristien Van Acker, oprichter van de eerste diabetesvoetkliniek in België en gastdocent in onze opleiding Podologie. Samen met Emi van Nieuwenhuysse zorgde ze ervoor

dat onze hogeschool sinds 2001 samenwerkt met het nationaal diabetescentrum Marc Sankalé van ziekenhuis Abass Ndao in Dakar. Sinds 2006 reizen bijna jaarlijks verschillende studenten Podologie naar Senegal om er tien weken stage te lopen. In 2018 kwam prof. dr. Maimouna Ndour Mbaye, de drijvende kracht achter het diabetescentrum, naar onze hogeschool om les te geven aan onze studenten en deel te nemen aan een congres. En nu breekt het volgende hoofdstuk van ons partnerschap aan: samen met het diabetescentrum, de Senegalese hogeschool ENDSS en de Brusselse hogeschool Parnasse-Isei gaven we vorm aan een opleiding tot 'Assistant-Podologue' in Senegal.

Het opleidingstraject kwam er op herhaalde vraag van dokter Maimouna. "De nood is erg hoog", vond zij. Dus werd een droom een plan en een plan een curriculum.

“Zorgverleners in Senegal zijn niet vertrouwd met het druk-ontlastend principe, dat voetwonden beter en sneller laat genezen. Met tegenvallende resultaten tot gevolg.”

lum voor een module die in mei 2022 voor het eerst van start ging. Concreet wil de module onze expertise rond de behandeling van diabetische voetwonden delen met verpleegkundigen, laatstejaars Verpleegkunde én docenten Verpleegkunde in Dakar.

Duurzame kennisdeling

Een eerste groep enthousiastelingen heeft de module intussen doorlopen. En wat een gedrevenheid kwam daarbij kijken! Op basis van studiemateriaal opgemaakt door Thibault Messiaen, docent binnen onze opleiding Verpleegkunde, onderwezen twee docenten Verpleegkunde van hogeschool ENDSS hun Senegalese collega-docenten en het verplegend personeel van het diabetescentrum over de voedingsdriehoek, het effect van sport en actieve levensstijl en verbandleer. De theorie werd meteen omgezet in de praktijk,

want op de laatste dag van het opleidingsdeel trok de hele groep de werkvloer op.

Even later vlogen onze docenten Podologie Sabine De Bruyne en Cédric Lannoo met twee collega's van Parnasse-Isei naar Dakar, om er twee weken lang theorie- en praktijklessen rond biomechanica, instrumentele behandeling en wondzorg te geven. De Senegalese docenten Verpleegkunde en de lokale verpleegkundigen werden als het ware ondergedompeld in de wereld van podologie, en ontdekten heel wat toepassingen voor hun eigen werkveld.

Zullen we samen amputaties van de 'diabetesvoet' de wereld uit helpen? Als we zo blijven (samen) werken ... Wie weet! In oktober 2022 wordt de module alvast een tweede keer gegeven, in verkorte vorm, aan laatstejaarsstudenten Verpleegkunde. Daarnaast orga-

niseren onze Senegalese partners een meerdaags internationaal congres rond de diabetische voet, waarin onze collega's demonstraties zullen geven rond wondzorg. Zo gaat de decentralisatie van deze podospecifieke kennis binnenkort al van start. De idee is om een 'salle de podologie' te installeren in hogeschool ENDSS, waarbij zowel studenten, docenten als ook het personeel van het ziekenhuis gaan samenwerken om daar ook diabetisch voetwonden te behandelen. Momenteel subsidieert de Provincie Oost-Vlaanderen een deel van dit internationale project. Om de opleiding een duurzaam karakter te geven, hebben wij een nieuwe beurs aangevraagd. Dus nu is het afwachten geblazen. Wat vaststaat is dat alle partners ontzettend gemotiveerd zijn om er samen voluit voor te gaan.

Graduaat Verpleegkunde groeit

Extra locatie in Zwijnaarde dankzij samenwerking met BenedictusPoort

Dagelijks applaudisseren voor de helden van de zorg doen we niet meer. Maar als er iets is dat we leerden uit de voorbije coronacrisis, is het wel dat verpleegkundigen onmisbaar zijn. Om nog meer jonge en minder jonge studenten de weg te laten vinden naar die mooie job, ging Arteveldehogeschool een partnerschap aan met BenedictusPoort.

Voor de organisatie van het driejarige Graduaat Verpleegkunde werkten we al nauw samen met IVV Sint-Vincentius. Sinds academiejaar 2021-2022 kwam BenedictusPoort er als derde partner bij. Op die manier willen we elkaar verder versterken op onderwijskundig en inhoudelijk vlak.

Oost-Vlaams netwerk

Het doel is om een soort Oost-Vlaams netwerk te creëren. De eigenheid en autonomie van elke instelling blijft behouden, maar samen zorgen we wel voor een geïntegreerd aanbod van verpleegkundeopleidingen. Trajecten worden op elkaar afgestemd, doorstroom-

mogelijkheden uitgestippeld, expertise gedeeld.

Door de verschillende locaties van IVV Sint-Vincentius konden studenten naast Gent al kiezen voor een graduaatsopleiding in Eeklo, Oudenaarde of Zottegem. Een grote meerwaarde voor wie wil studeren in eigen streek. Dankzij het nieuwe partnerschap met BenedictusPoort behoort Zwijnaarde nu ook tot de opties. Meer bepaald Campus De Deyne, op de gelijknamige site. Op die locatie van Broeders van Liefde bevinden zich onder meer ook kindcentrum De Wonderboom – Het Wondernest, centrum voor bijzondere jeugdzorg De Twijg, orthoagogisch centrum

Ebergiste en secundair onderwijs Sint-Paulus.

Patricia Claessens, directeur van het expertisedomein Gezondheid en Zorg, is erg opgetogen over de uitbreiding: “We omarmen de kansen die de nieuwe locatie biedt. De nauwe samenwerking met heel gevarieerde zorg- en onderwijsinstellingen op en rond de site helpt ons om onze deskundigheid in te zetten, meer expertise aan te trekken en samen met onze partnerscholen onze opleidingen nog beter af te stemmen op de noden van het brede werkveld en de Gentse regio.”

Vaarwel verhuisdozen!

Drie schitterende campussen in gebruik genomen

15.000 studenten en 1.500 personeelsleden huisvesten? Dat vraagt soms heel wat puzzelwerk. Dus werd het Masterplan Infrastructuur in het leven geroepen. En het grootste project dat daarin op de planning staat? De bouw van de nieuwe Campus DOK-Zuid. Daarover worden rond de jaarwisseling een aantal knopen doorgehakt. Daarnaast wacht Campus Brusselsepoort een upgrade en krijgt Campus Kantienberg een facelift. Veel to do's dus. Maar er werden ook al een aantal verbouw- en verhuisplannen gerealiseerd.

“Overleg aan onze lange tafels tijdens de verbouwingen was bij momenten best spannend. Van de drillboor achter de houten plaat hoopte je vooral dat die niet plots per ongeluk door de scheidingswand zou schieten”, blikt docent Pedagogie van het Jonge Kind Annelies Ceulemans lachend terug.

Licht en zuurstof op Campus Sint-Amandsberg

Maar er zat niets anders op: de oude campus in Sint-Amandsberg moest verbouwd worden. Jarenlang vormden containers een tijdelijke studiethuis. Tot februari 2020, toen de vernieuwde gebouwen eindelijk in gebruik werden genomen. Voor één maand ... Want de lockdown stuurde iedereen naar huis.

Gelukkig konden studenten en docenten vanaf academiejaar 2021 – 2022 weer genieten van hun nieuwe infrastructuur. De eerste maanden nog voorzichtig, nadien met volle teugen. “Het is een campus vol licht, zuurstof en zon geworden. Meer moet dat niet zijn om vrolijk door de dag te walsen”, vindt docent Ann Steverlynck. “Omdat evenementen door de nasleep van de pandemie op een lager pitje stonden, hebben nog niet alle externe partners een persoonlijke rondleiding gekregen. Maar daar brengen we dit academiejaar gegarandeerd verandering in.”

Praktijkgerichte ICT-campus in Oudenaarde

Nog iets om te veranderen is het tekort aan ICT-profielen in Oudenaarde. Uit cijfers van de VDAB blijkt dat het aantal vaca-

tures voor informatici er de laatste tien jaar met 150 % is gestegen. “Daarom hebben we hier ons Graduaat Programmeren uitgerold. En we grijpen de kans om lokale bedrijven te betrekken bij de opleiding”, vertelt teamleider van het Graduaat Programmeren Philippe De Pauw-Waterschoot. “Dat doen we door studenten in Oudenaarde te laten werkpleklers én door praktijkgerichte opdrachten aan te bieden samen met de bedrijven in de buurt. Zo leiden we de ICT-profielen op die het werkveld nodig heeft.”

Tot vorig academiejaar vonden de lessen van het graduaat plaats in gehuurde lokalen. Maar vanaf 2022 – 2023 kunnen studenten dagen avondonderwijs terecht in de vernieuwde gebouwen van maatwerkbedrijf AAROVA. “Voortaan hebben we dus een uitstekende

infrastructuur voor fysieke samenwerking en ontmoeting. Zo zetten wij samen met de vzw in op nog meer flexibel en toegankelijk levenslang leren in Oudenaarde.”

Graduaten in Zwijnaarde

Ten slotte: de intrek in Campus Zwijnaardsesteenweg! Vier graduaatsopleidingen uit het expertisenetwerk Mens en Samenleving verhuisden naar deze nieuwe locatie: Orthopedagogische Begeleiding, Maatschappelijk Werk, Sociaal-Cultureel Werk en Informatiebeheer. Een campus dat goed bereikbaar is zowel met het openbaar vervoer als met de wagen.

An Beghein, Hoofd Graduaatsopleidingen Mens en Samenleving: “We zochten naar een plek waar deze 4 graduaatsopleidingen opnieuw verenigd kunnen zijn. We

willen een campus creëren voor studenten waar ze elkaar volop kunnen ontmoeten, een warm onthaal ervaren en echt thuis komen.”

De campus biedt studenten en medewerkers alles wat ze nodig hebben, en méér. De eerste verdieping werd volledig ingericht met als focus een welkom onthaal. Ook een laagdrempelig bereik en voldoende zichtbaarheid van de stuvo-medewerker en begeleiding op maat-medewerkers staat voorop.

De campus op de zesde verdieping, de hoogste verdieping, is volledig ingericht als werkplekruimte en ontmoetingsplek voor medewerkers. Er zijn zowel grote als kleinere lokalen, een stille- en gebedsruimte konden ook niet ontbreken. In twee lokalen kunnen creatieve vakken gegeven worden, waar de uitrusting het mogelijk maakt om

je volledig uit te leven met klei, water, verf ... Je kan ook gezellig buiten zitten of de aangename buurt verkennen. De campus beschikt over een overdekte fietsparkeergang.

“Binnen een aantal jaar verhuizen de graduaatsopleidingen mee naar de campus op Dok Zuid. We kijken alvast uit naar de verbindingen met de andere opleidingen. In tussentijd maken we van Campus Zwijnaardsesteenweg een mooie en warme plek voor zowel student als medewerker”, vertelt An.

Voor de klas als voorproefje

Zij-instromers ontdekken of het lerarenberoep écht hun ding is

Een nieuwe auto koop je niet zonder een proefrit te maken. Maar je carrière omgooien om leraar te worden, zonder ook maar één dag voor de klas te hebben gestaan ... Dat is voor veel zij-instromers de realiteit. Om die drempel te verlagen, boden Arteveldehogeschool en Scholengroep Katholiek Onderwijs Gent (SKOG) kandidaat-zij-instromers de kans om tijdens een inleefmoment te ontdekken of een job als leraar iets voor hen is.

Het lerarentekort oplossen wordt een werk van lange adem. Maar alle beetjes helpen. Elke nieuwe leraar die voor de klas komt en blijft staan is een stap voorwaarts. Dus sloegen Arteveldehogeschool en scholengroep SKOG de handen in elkaar. Ze begeleiden professionals die eraan denken de stap te zetten op een wel erg persoonlijke én nuttige manier bij een mogelijke carrièreswitch. “Potentiële leerkrachten mochten enkele dagen lang vrijblijvend proeven van het leraarschap in het kleuter- en lager onderwijs”, vat Wouter Boutesamen, algemeen directeur van SKOG. Dat kon op een school die aansloot bij hun interesses, via een traject dat was afgestemd op hun mogelijkheden. Begeleiders van de school in kwestie en van Arteveldehogeschool zorgden voor de nodige omkadering.

De verrijkende ervaring gaf twijfelaaars een correct beeld van het beroep. Want voor wie in een andere sector actief is, is het dikwijls niet helemaal duidelijk wat je moet kennen en kunnen om de switch naar het basisonderwijs te maken.

“Mensen vallen vaak terug op hun eigen herinneringen, maar die stroken niet altijd met de huidige realiteit. Het beeld van de leraar die voor de klas staat en klassikaal de uitleg doet, is niet meer actueel. Er is veel meer persoonlijke begeleiding en maatwerk”, verklaart Sofie Landuyt, directeur van ons expertisedomein Onderwijs.

Leraar-in-opleiding

Om te starten in het kleuter- of lager onderwijs moet je het lerarendiploma trouwens nog niet in handen hebben. “Je kan dat behalen

via ons LIO-traject, wat staat voor leraar-in-opleiding”, voegt Sofie Landuyt nog toe. “Je volgt dan een persoonlijk studieprogramma, terwijl je al maximaal vier dagen per week voor de klas staat. Zo kan je theorie meteen toepassen in de praktijk. En je hebt als startende leerkracht meteen een netwerk om op terug te vallen bij vragen.”

“Na mijn inleefmoment had ik echt een goed zicht op waar de lerarenopleiding mij sterker zou kunnen maken: differentiatie in de klas en het organisatorische en veiligheidsaspect. Ik kreeg al van een aantal collega's te horen dat ze het volledig zouden zien zitten om mij als collega te krijgen. Een mooie bevestiging!”

“Ik heb in zes verschillende klassen geobserveerd, waarbij ik van elk van de zes leerkrachten aspecten heb gezien die ik graag zou meenemen in mijn rol als leerkracht. Dat vind ik het allerfijnste: naast het leerplan kan je er je eigenheid nog insteken.”

Karen Ryckbosch

Arteveldehogeschool schrijft ze vrij

Studenten en docenten organiseren schrijfmarathon

“Zouden wij niet nog eens deelnemen aan de schrijfmarathon van Amnesty International?”, opperde Febe Deherder, studente van onze Bachelor-na-bachelor Buitengewoon Onderwijs en vrijwilligster bij Amnesty. En zo geschiedde. Tien dagen lang kregen campussen Brusselsepoortstraat, Kattenberg en Sint-Amandsberg een schrijfhoek, waar Amnesty-brievenbussen werden geplaatst en studenten en docenten naarstig aan het schrijven sloegen. Een prachtig zicht, met nog mooiere resultaten.

De jaarlijkse schrijfmarathon van Amnesty International vond in 2021 weer plaats van 1 tot en met 31 december. Hoewel er op dat moment nog coronamaatregelen van kracht waren, twijfelden we er als hogeschool geen seconde over om de actie te steunen. Een brief schrijven is tenslotte een kleine inspanning die een immens verschil kan maken. “Bovendien dragen we dit soort engagement van onze studenten hoog in het vaandel. We zijn dus meteen aan de slag gegaan”, zegt Sofie Vanassche, hoofd Onderzoek en Onderwijs van ons expertisedomein Onderwijs.

De schrijfmicrobe

Algemeen Directeur Tomas Legrand tekende als een van de eersten present toen het startschot werd gegeven. Ook directeur van Amnesty International Vlaanderen, Wies De

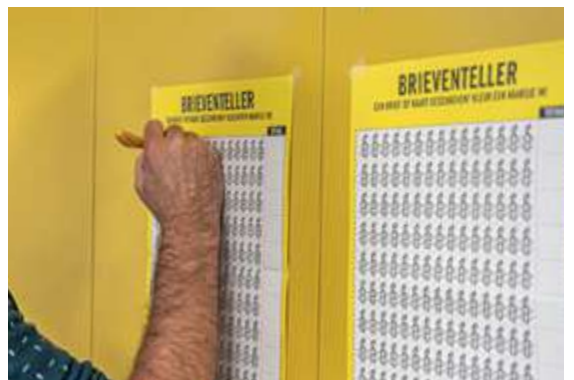
Graeve, was van de partij, en zelfs de lokale pers kwam een kijkje nemen. Alle schrijvers droegen steeds een mondkapje. “Maar zien schrijven doet schrijven. Dat werkt wel ‘besmettelijk’”, liet Sofie Vanassche optekenen in Het Laatste Nieuws.

Studenten en medewerkers die omwille van de pandemie liever niet op de campus kwamen schrijven, konden thuis hun steentje bijdragen. Digitaal, door hun handgeschreven brief snel te komen deponeren of door hem op te sturen per post. En ook dat werd massaal gedaan. Want iedereen beseft dat ook nu nog steeds mensen in de gevangenis belanden omdat ze opkomen voor hun rechten en die van anderen. Dat mensen overal ter wereld nog worden gemarteld omdat ze hun mening geven, in elkaar worden geslagen

omdat ze homo zijn, achtergesteld worden omdat ze vrouw zijn, of zelfs veroordeeld worden tot de doodstraf zonder eerlijk proces.

Het is voor hen dat Amnesty International actie onderneemt. Door brieven te schrijven aan de autoriteiten van tien landen, rond tien specifieke cases, dwingt Amnesty International hen om discriminatie en foltering te stoppen. We zijn fier dat we daarbij hielpen. Kon jij om een of andere reden niet bijdragen? Geen nood, dit jaar schrijven we in december opnieuw mee.

Schrijf je mee?
www.amnesty-international.be/schrijfmarathon

Wij zien de mens achter de aandoening

Een zware aandoening is géén streep door je levensvreugde

Ziek worden we allemaal wel eens. Maar wat als je chronisch ziek wordt? Is je leven dan voorbij? Het enige juiste antwoord is: absoluut niet! Alleen moet je de juiste mentaliteit hebben om dat te beseffen. Als patiënt én als hulpverlener. Onze zorgopleidingen leggen daarom steeds meer de focus op een positieve, persoonsgerichte benadering.

“Persoonsgericht werken is een heel actuele aanpak binnen de zorg”, weet Patricia De Vriendt, docent-onderzoeker in de opleiding Ergotherapie. “Zelfs de Wereldgezondheidsorganisatie hamert er nu op dat dat dé beste aanpak is. Chronische aandoeningen kan je tenslotte niet genezen. Als zorgverlener moet je mensen dus helpen om ermee te leren leven. Op een zinvolle manier. Daarbij staar je je niet blind op de aandoening, maar vraag je aan de patiënt wat hij of zij belangrijk vindt. Hoe kan die persoon dat blijven doen? Welke aanpassingen zijn daarvoor nodig? Hoe maak je hem of haar (opnieuw) gelukkig? Ik vind dat elke gezondheids- en welzijnsprofessional van die visie doordrongen moet zijn.”

Activiteitenplanner BIANCA

PWO-onderzoek ‘Slimme technologie voor het management van dagelijks leven van nierpatiënten’

kadert binnen die opvatting. De focus ligt op nierpatiënten die dialyse nodig hebben. “Door hun aandoening zijn zij al erg moe. Voor hun behandeling moeten ze drie halve dagen per week in het ziekenhuis doorbrengen. En nadien rust nemen, want dialyse vergt veel van je lichaam”, zegt Patricia De Vriendt, die het project leidt. “Hun tijd voor hobby’s, sociale contacten, huishoudelijk werk... is dus veel beperkter. En dus sneuvelen veel leuke activiteiten. Wij willen een oplossing aanreiken, zodat zij toch het meeste uit hun mogelijkheden halen.”

Omdat veel nierpatiënten wat ouder zijn, vormen zij de doelgroep van het onderzoek. “Al sinds 2018 focussen we op belevingen van dialysepatiënten boven de 65 jaar. Dat doen we samen met het AZ Sint-Lucas Gent, het UZ Gent, het AZ Sint-Elisabeth Zottegem en het AZ Glorieux Ronse. Uit eerdere bachelorproeven van studenten

weten we dat nierpatiënten een brochure met praktische tips rond omgaan met dialyse onvoldoende vinden. Je bekijkt zo’n folder één keer en legt ze weg. Er staat geen advies op maat in, dus veel informatie is niet bruikbaar. Tips die wel nuttig zijn, bereiken je soms te vroeg of te laat. Een digitale oplossing leek ons veel beter. Dus hebben we op basis van gesprekken met patiënten, de ziekenhuizen en onze eigen ervaringen BIANCA gebouwd. De afkorting staat voor ‘Balans In Activiteiten voor personen met Nier- en andere Chronische Aandoeningen’. Het is een slimme tool die patiënten helpt om activiteiten op de juiste momenten te doen. Via de weekplanner zorgt BIANCA dat je niet in het rood gaat met je energiebalans. En ze verklapt hoe je geplande activiteiten met enkele kleine aanpassingen een stuk minder zwaar maakt.”

De voorbije jaren testten patiënten een prototype van de tool, om onder meer de gebruiksvriendelijkheid in kaart te brengen. “Feedback die we kregen over lay-out en inhoud gaan we nu verwerken. Daarna hopen we een nieuw onderzoek op te zetten, om te meten of BIANCA daadwerkelijk een effect heeft op zelfredzaamheid en levenskwaliteit. En of er mogelijkheden zijn om de toepassing ook beschikbaar te maken voor mensen met andere chronische aandoeningen die het energieniveau beïnvloeden.”

Witte raven

Een ander schitterend voorbeeld van de mensgerichte benadering binnen onze opleiding Ergotherapie is ‘Rendez-vous witte raven’. Het project kadert in de tweedejaars-module ‘Herstellen in een dynamische samenleving’. “Daarin leren onze studenten herstelgericht werken, een visie die ontstond in de psychiatrie waarbij ervaringsdes-

kundigheid een belangrijke rol krijgt. In andere zorgdisciplines gebeurt dat minder, terwijl het heel interessant is”, vertelt docent Gudrun Declercq. “Zo’n aanpak overstijgt de problematiek waar je mee te maken hebt. Want je focust op de mens erachter.”

Tijdens de module gaan studenten in gesprek met een aantal witte raven: volwassenen met een boeiend verhaal en een unieke kijk op de wereld. En oh ja, ook allemaal mensen die een ziekte hebben overwonnen. Of een plaats gegeven. Dat kan Parkinson zijn, of een beroerte, waardoor ze deels verlamd zijn. Maar eigenlijk maakt het niet uit over welke aandoening het gaat. Het gaat vooral over hun veerkracht. Wat heeft hen geholpen? Waaruit hebben zij kracht geput? Door het unieke hersteltraject van hun witte raaf te beluisteren, leren studenten clichés doorbreken en erkennen dat het ziek-zijn niet altijd voorop staat. Wat dan wel?

Kracht, vindingrijkheid, vitaliteit en verbinding.

“Studenten moeten zelf een persoon vinden die zijn herstelverhaal wil delen, in hun eigen omgeving. Dat vormt een extra uitdaging. Zo trekken we hen uit hun comfort-zone”, gelooft Gudrun Declercq. “Ze leren een relatie aan te gaan met die persoon. Een therapeutische relatie, waarin je naast elkaar staat. Waarin de zorgdrager vragen stelt, maar de cliënt aan het stuur zit. Ook krijgen ze de opdracht om samen een activiteit te doen. Niet iets wat zij zelf graag doen, maar iets wat betekenisvol is voor hun witte raaf. Want zo trek je het gesprek verder open. Geuren of plaatsen kunnen bij cliënten herinneringen en gevoelens naar boven brengen waar ze anders niet over zouden beginnen.”

De vaardigheden die studenten zo verwerven, zijn volgens opleidingscoördinator Karen Van de Putte echte vaardigheden voor de 21e eeuw. “Ze leren initiatief nemen, contact maken met diverse cliënten en met hun buurt, trainen hun creativiteit en flexibiliteit. Een goede ergotherapeut doet tenslotte meer dan spierversterkende oefeningen aanleren. Hij of zij ziet zijn cliënt.”

Ben jij of ken jij een witte raaf? Mail naar gudrun.declercq@arteveldhehs.be en deel ook jouw verhaal.

Levenschte zorg in een virtuele wereld

VR veroverd onze zorgopleidingen

Samen met weinig mobiele ouderen een avontuurlijke uitstap maken, zonder naar buiten te moeten? Patiënten behandelen in virtual reality? Al gamend een diagnose stellen? Het zijn geen zotte ideeën voor een verre toekomst. Innovatieve onderwijsvormen worden nu al volop gebruikt of uitgetest door onze zorgopleidingen! Studeren was nog nooit zo spannend.

Wie al een VR-bril op z'n neus kreeg, zal het beamen: de virtuele wereld kan bangelijk realistisch zijn. Leuk voor een avondje lachen, gieren, brullen met vrienden, terwijl je het tegen elkaar opneemt in virtuele games. Maar de toepassing biedt ook erg waardevolle kansen in de zorgsector. Zo hebben docent-onderzoekers Kristof Cleymans en Leen Bouckaert een VR-therapievorm ontwikkeld voor mensen met dementie of een verstandelijke beperking.

“Dankzij multisensoriële storytelling kunnen personen die doorgaans niet kunnen deelnemen aan activiteiten nu toch participeren. Ze moeten daarvoor gewoon een VR-bril opzetten”, leggen de onderzoekers uit. “Aan de hand van een kort verhaal rond een thema dat hen nauw aan het hart ligt, beleven ze echt iets. Extra prikkels maken de ervaring nog intenser. Als het gaat over de zee, voelen ze bijvoorbeeld zand, horen ze de golven en

meeuwen en ruiken ze de zonne-crème.”

Het grote verschil met andere aanbieders? “Wij leren zorgprofessionals via een doe-het-zelfcursus, een ondersteunings- of coachingstraject om zelf materiaal te ontwikkelen. Ze kunnen zelf video's maken of foto's toevoegen. Zo stemmen ze de therapie beter af op de mogelijkheden, noden en wensen van hun cliënten en patiënten. De reacties uit het werkveld zijn veelbelovend. Mensen die anders weinig tot niet reageren, geven nu blijk van plezier. Ze lachen of beginnen te vertellen. Bewoners vragen om de bril nog eens te mogen opzetten.”

Het beste van twee werelden

Ook in zorgopleidingen zijn levenschte ervaringen belangrijk. Hoe raak je als student anders vertrouwd met de riste medische handelingen die je later als professional

vol vertrouwen moet uitvoeren? “De opleiding Verpleegkunde heeft al jaren ervaring met simulatieonderwijs aan de hand van hoogtechnologische poppen en acteurs”, vertelt docent-onderzoeker Annelien Callens. “Die eerste laten vooral toe om de praktische, medische kant te oefenen. In sessies met acteurs spelen communicatieve vaardigheden de hoofdrol en leren studenten ook non-verbale signalen op te pikken. Om het beste van die twee werelden te combineren, werken we nu aan ViCoSim, een bijkomende VR e-simulatiemodule. Zo bereiden lerenden zich nog beter voor, in de virtuele wereld. Met als resultaat dat zij zich meer competent en vertrouwd voelen wanneer ze op stage of in het werkveld met uitdagende situaties geconfronteerd worden. Uitgebreide aandacht voor zelfreflectie en feedback maken het leerproces compleet.”

Inzichten Virtual Gaming Simulations met ENVISION

Het ViCoSim-project loopt af in november, waarna de onderzoekers bekijken hoe de technologie optimaal kan worden ingepast in de verschillende gezondheidszorgopleidingen. En ook in februari 2023 mogen we ons aan boeiend nieuws verwachten, want dan worden resultaten uit het project 'European Network on Virtual Simulation Online' gepresenteerd. Daarvoor werken we samen met onderwijspartners uit Canada, Noorwegen, Finland, Spanje, Slovenië en de UGent. "Het project heeft tot doel twee Virtual Gaming Simulaties te creëren die in open acces worden gedeeld op een toegankelijk platform.", vertelt projectleider Pascale Vander Meeren. "We gaan lesgevers en studenten ook ondersteunen bij het gebruik van de virtuele games door handleidingen 'How to use?' en 'How to create?' te ontwikkelen."

Binnen het project wordt ook volop gebouwd aan virtual gaming simulations om realistische klinische scenario's na te spelen. Het eerste spel, getiteld 'Hello, you must be Flo', werd in september gelanceerd. Daarin wordt de lerende uitgenodigd om de rol van Flo Becaspin aan te nemen. Werkzaam in de eerste lijn gaat ze op huisbezoek bij mevrouw Nelly Flament, een 72-jarige diabetespatiënte die eerdere afspraken op het gezondheidscentrum miste. Het huisbe-

zoek bevat 19 beslispunten waar studenten de meest geschikte actie moeten bepalen. Slagen ze erin Flo te helpen?

Onderdompeling met serious games

Alsof dat allemaal nog niet genoeg is, kunnen studenten Verpleegkunde en Vroedkunde terecht in de Immersive Room op Campus

Kantienberg om via serious games kennis en vaardigheden te trainen. De hoogtechnologische kamer is ontwikkeld door ons expertisecentrum voor simulatieonderwijs SIM@rt. De zorgspecialisten van morgen worden er bestookt met interactieve quizen en interdisciplinaire cases die ze tot een goed einde moeten zien te brengen. Digitale badges en highscores zorgen voor extra motivatie.

Lees meer op:
www.arteveldehogeschool.be/ctrl-esc
www.arteveldehogeschool.be/projecten/vicosim
www.envision-vgs.com
www.arteveldehogeschool.be/simart

Iederéén internationaal

Ook als het minder vanzelfsprekend is

Arteveldehogeschool hoort bij de koplopers in Vlaanderen wat internationale studentenmobiliteit betreft. 19,8 % van de studenten die in 2020 onze hogeschool verlieten had een internationale ervaring achter de rug. Ons streefdoel? 33 % mobile students en 100 % mobile minds. Om dat te bereiken, organiseerden de Dienst Internationaliseringsbeleid en het Steunpunt voor Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) vorig academiejaar twee International Staff Weeks rond Inclusive Mobility.

Dat in coronavrije tijden één op vijf van onze afstudeerders stage loopt in het buitenland, een semester les volgt bij een buitenlandse partnerinstelling of geniet van een korte mobiliteit over de grenzen, is een geweldige prestatie. In coronajaar 2021 ging het nog steeds om 11,4%. Die cijfers bewijzen dat studenten vlot hun weg vinden naar die opportuniteiten. Zelfs als hun financiële situatie minder vanzelfsprekend is, als zij een beperking hebben of drempels ondervinden omwille door hun etnische achtergrond, genderidentiteit of geaardheid.

Toch is extra aandacht voor inclusiviteit noodzakelijk. Daarom ontwikkelde onze Dienst Internationaliseringsbeleid een stappenplan om de mobiliteitsprogramma's van onze kansrijke en kleurrijke hogeschool nog inclusiever te maken. Stap één: sensibilisering. Naar in-

Met ons stappenplan maken we de mobiliteitssprogramma's van onze kansrijke en kleurrijke hogeschool nog inclusiever.

terne collega's en naar externe en internationale stakeholders toe.

Leren met en van elkaar

Om daarvoor te zorgen organiseerde de Dienst Internationalisering in oktober 2021 en maart 2022 twee internationale trainings, in samenwerking met SIHO. Tijdens de International Staff Weeks rond Inclusive Mobility kwamen telkens 25 internationale collega's samen om te leren met en van elkaar.

Welke aanpassingen kan je doen om drempels die bepaalde studenten nog ervaren te verlagen? Hoe ondersteun je hen optimaal tijdens en na de mobiliteitsperiode? De deelnemers konden luisteren naar keynotes van experts en gingen zelf aan de slag om de inclusiviteit van hun mobiliteitsprogramma's te evalueren. In break-out

sessies inspireerden ze elkaar rond aanpassingen voor een inclusiever ontwerp, meer toegankelijke informatievoorziening en financiële ondersteuning. Iedereen presenteerde ook de eigen goede praktijkvoorbeelden aan de hand van posters die werden tentoongesteld.

De rijkheid aan verschillende contexten, oplossingen en ervaringen maakte van de internationale weken een bron van inspiratie en een uitstekend middel om te benchmarken met internationale peers. Bovendien creëerden we zo een internationaal peer-to-peer netwerk rond het thema inclusieve mobiliteit. Daarin gaan we samen verder bouwen aan een inclusieve internationaliseringsstrategie. We kijken er alvast naar uit om de opgedane inspiratie volgend academiejaar verder te vertalen naar ons beleid.

Tiny house als noodwoning

Stagiaire Sociaal Werk bouwt mee aan unieke woonoplossing

Om onze studenten klaar te stomen voor hun professionele loopbaan, zet Arteveldehogeschool in op boeiende, praktijkgerichte stages. Door met twee voeten in de praktijk te stappen, proeven zij niet alleen van hun toekomstige job, maar krijgen ze ook heel wat nuttige vaardigheden onder de knie. Sommige studenten veranderen tijdens hun stage zelfs al iemands leven. Zo ook Laura van Eijndhoven van de bacheloropleiding Sociaal Werk.

Tijdens haar tweede en derde bachelorjaar liep Laura stage bij Brug_9 van vzw aPart. “Brug_9 voorziet contextbegeleiding autonoom wonen voor jongvolwassenen tussen 17 en 25 jaar. Samen met de jongvolwassenen gaan we op zoek naar een woning en begeleiden we hen in alles wat er komt kijken bij zelfstandig wonen”, legt Laura uit.

Alleen is het steeds moeilijker om een betaalbare woning te vinden in Gent. “We merken dat steeds meer van onze jongvolwassenen dakloos worden. Zeker voor minderjarigen werd de zoektocht bijna een onmogelijke opdracht. Velen verhuizen van zetel naar zetel bij familie en vrienden, maar vinden geen vaste plek waar ze zich echt thuis voelen. Daar wilden we iets aan doen. Daarom sloegen we de handen in elkaar met De Meubelfabriek in de Brugse Poort, om op hun terrein een tiny house te plaatsen. Dat werd gesubsidieerd door Stad Gent, gebouwd door de leerlingen van Steinerschool Gent en ingericht door Scrap vzw, met uitsluitend gerecycleerde materialen.”

Unieke samenwerking

Laura was als stagestudent betrokken bij de uitwerking van de samenwerkingsovereenkomst met De Meubelfabriek. En ze hielp bij de intakeprocedure. Want er is voorlopig maar één tiny house, voor één jongvolwassene in nood. “Wie er verblijft, moet geen huur betalen, enkel de verbruikskosten.

“Als sociaal werker in spe vond ik het prachtig om te zien hoe we met een klein, gemotiveerd team ervoor zorgden dat we nog beter kunnen inspelen op de noden van onze doelgroep”

Stagestudent Bachelor Sociaal Werk
Laura van Eijndhoven

De jongvolwassene moet wel 150 euro per maand opzij zetten op een spaarrekening. Met dat spaarpotje kunnen ze, wanneer de verblijfsperiode afloopt, een huurwaarborg betalen voor een permanente nieuwe woning. De richtlijn is dat iemand maximaal zes maanden in het tiny house kan blijven. Ondertussen wordt samen met de begeleider gezocht naar een alternatief. We werkten ook een procedure uit voor als er klachten zouden zijn. Dat geeft de jongvolwassene de mogelijkheid om te werken aan herstel en om verantwoordelijkheidszin op te nemen. In plaats van meteen af te straffen. Ook dat hoort bij leren zelfstandig wonen. De unieke samenwerking biedt kansen die onze jongvolwassenen bij een reguliere huisbaas vaak niet krijgen.”

Het heft in handen

Hoewel de oplossing tijdelijk is, maakt ze voor de persoon die in het tiny house verblijft een immens verschil. “De noodwoning zorgt ervoor dat de jongvolwassene even tot rust kan komen. Het is een plek waar ze zich veilig voelen, en van waaruit ze kunnen toewerken naar

een stabiele woonsituatie in de toekomst. In ruil voor het verblijf op de site van De Meubelfabriek, wordt van bewoners verwacht dat ze gemiddeld 2 uur per week vrijwilligerswerk doen voor één van de sociale en culturele organisaties die er aanwezig zijn. Zo komen ze onder de mensen, worden betrokken bij het reilen en zeilen van de site en is er sprake van maatschappelijke betrokkenheid”, voegt Laura eraan toe.

Ze blikt dan ook heel positief terug op haar stage. “Als sociaal werker in spe vond ik het prachtig om te zien hoe we met een klein, gemotiveerd team ervoor zorgden dat we nog beter kunnen inspelen op de noden van onze doelgroep. We zijn op een punt gekomen dat enkel signaleren naar het beleid te weinig oplevert. We moeten het heft zelf in handen nemen. De positieve reacties die dit project teweegbracht, zullen er hopelijk voor zorgen dat dergelijke projecten in de toekomst nog meer gesubsidieerd worden.”

Op naar meer kwaliteit in kinderopvang

Bachelor Pedagogie van het Jonge Kind leidt pedagogische coaches op

In academiejaar 2021 – 2022 mocht onze Bachelor Pedagogie van het Jonge Kind tien kaarsjes uitblazen. Het mooiste verjaardagsgeschenk? De ondertekening van het zesde Vlaams Intersectoraal Akkoord, die de inschakeling van pedagogische coaches in de kinderopvang mogelijk maakte. “Een grote stap vooruit richting meer kwaliteit in de kinderopvang”, klinkt het unaniem..

Onze bacheloropleiding Pedagogie van het Jonge Kind werd destijds opgericht naar aanleiding van een decreet dat kinderopvang in Vlaanderen naar een hoger niveau moest tillen. Want terwijl elders in Europa bachelors of zelfs masters actief zijn in de sector, waren dat bij ons vroeger nog vaak mensen zonder kwalificatie en later met een diploma van de derde graad kinderopvang.

Door de financiële situatie van de overheid werd echter beslist dat er toch geen geld was om bachelors op elke werkvloer te betalen. Elke opvang moest zorgen voor pedagogische ondersteuning, maar dan op een andere manier. Dus werden er ‘pedagogische en taalondersteunende organisaties’ opgericht, zoals Xzekoo binnen onze hogeschool. Maar dat weerhield ons er niet van om te blijven strijden voor coaches op bachelorniveau, in elke

opvang. Gelukkig maar, want onze inzet wordt nu beloond!

Ondersteuning met een plus

“Pedagogische coaches zijn voortaan gedurende enkele dagen of weken met beide voeten aanwezig op de werkvloer. Ze staan mee in voor de dagelijkse handelingen in de kinderopvang zoals spelen, verzorging en ondersteunende taken. Daarnaast hebben ze echter nog een opdracht: via kritische reflectie gaan zij op een waardevolle manier de pedagogische kwaliteit versterken”, legt docent Thomas Thys uit. Dat kan via tools die studenten aangereikt kregen tijdens hun opleiding, zoals de reflectiemethodiek Wanda (eerder ontwikkeld als PWO-project binnen de opleiding Pedagogie van het Jonge Kind). “Maar het gaat even goed over kleine, laagdrempelige interventies. Zoals feedback, of

die ene rake reflectievraag op het juiste moment.”

De uitdagingen voor de kersverse pedagogische coaches zijn niet min.

“Zij zijn echte pioniers in het werkveld. Ze stappen vol enthousiasme en veranderdrang in de job, maar botsen vaak op praktijken die al jaren lopen, of waar bestaande dynamieken stevig verankerd zijn. ‘Veranderen’ wordt dan vaak gezien als een groot, innovatief traject. Terwijl het net de bedoeling is om via vragen, waardering voor wat er goed loopt en aandacht voor perspectieven van anderen zoals ouders of de buurt, weer binnen te brengen wat uit het oog verloren is geraakt. Zo’n traject is dus altijd spannend. Maar bovenal rijk en waardevol.”

Coach de coach

Arteveldehogeschool was van bij de start betrokken bij de imple-

mentatie van dit nieuwe beroepsprofiel. Daarvoor werken we samen met een resem aan partners. “Samen met ondersteuningsnetwerk Mentees hebben we bijvoorbeeld vormgegeven aan een inwerktraject, waarbij pedagogische coaches kwamen kennismaken met elkaar en de inhoud van de job. Er waren inspiratiemomenten, waarop experts uit de kinderopvang thema’s kwamen toelichten. En er was veel ruimte om ervaringen met elkaar uit te wisselen, zorgen te bespreken en talenten in de kijker te zetten”, licht docent Maxime Locqueneux toe. “Ook waren we actief betrokken bij de rekrutering van pedagogische coaches voor Stad Gent. Meteen hebben we ingezet op intervisie, zodat de coaches tijdens vaste

Wij zijn blijven strijden voor pedagogische coaches op bachelorniveau, in elke opvang. En gelukkig maar, want onze inzet wordt nu beloond!

bijeenkomsten ervaringen kunnen delen en naar vooropgestelde doelen toewerken.”

Nog een lange weg

Volgend jaar zet de opleiding Pedagogie van het Jonge Kind alle PWO-middelen in. We willen de feedback van de huidige samenwerkingsverbanden bundelen en nog betere ondersteuning voor pedagogische coaches creëren.

“Het is onze droom dat elke voorziening efficiënt en effectief ondersteund wordt door een pedagogische coach. En dat die coach het hele team kan stimuleren om de opdracht om pedagogische kwaliteit voor kinderen te garanderen ten volle mee op te nemen of mee mogelijk te maken”, blikt Thomas Thys vooruit. “Maar de obstakels zijn legio. Denk aan de kind-begeleiderratio, de lage tewerkstellingsgraad in de kinderopvang, het financieel kader voor bachelors op de werkvloer, de weinige mannen in de kinderopvang, de nood aan herwaardering van de sector ... De eerste stappen in de goede richting zijn alvast gezet. En we blijven ervoor gaan.”

Van wandpanelen uit oude jeans tot een online reisapotheek

251 student-ondernemers maken hun droom waar

Afgelopen jaar begeleidden de coaches van Idea Factory meer dan 480 studenten met een creatief idee. 251 van hen zijn effectief een onderneming gestart. Negen deden zelfs stage in hun eigen bedrijf, een recordaantal. Maak kennis met enkele makers van de wereld van morgen.

Bachelorproef met een staartje

Het begon met een bachelorproef rond designmeubelen uit gerecycled plastic. Maar dan besloten studenten KMO-management Joey Pleune, Jietse Goes, Mathieu Tetaert Jelle Vets en Maarten Leybaert zich aan te sluiten bij The Company by Gentrepreneur, de coöperatie van Arteveldehogeschool, HOGENT, Universiteit Gent en Stad Gent die student-ondernemers ondersteunt. Door dat duwtje groeide hun Relastics al snel uit tot een business.

Veilig ontdekken

Yvette Boatemaa, studente International Office Management, klopte eveneens aan bij The Company. Haar passie? Zingen en content maken. “Daarvoor moest ik een ondernemingsnummer hebben. Gelukkig hielpen Idea Factory en

The Company me hierbij, zodat ik mijn ding kon doen in een veilige omgeving.” Met OFORIOS, haar brand voor digitale content en muziek, schopte zij het tot de finale van de jaarlijkse ‘Gentrepreneur Student-Ondernemer van het jaar’.

Connecties troef

Ook Aaron Thierens, student verkort traject Communicatie, stond in die finale. Met Resound maakt hij circulaire wandpanelen uit hennep en oude jeans. Het netwerk van Gentrepreneur voerde hem zelfs tot Batibouw. Hij kreeg een beurs van de provincie Oost-Vlaanderen en ook voor UNIZO Antwerpen rijdde hij een contract binnen.

Levenslang leren en ondernemen

En dan is er nog Cedric Bourda. Hij studeerde af als apotheker, maar besloot een extra diploma

Event- en Projectmanagement te halen aan Arteveldehogeschool. “Iedereen verklaarde me gek om nog verder te studeren, maar ik wou échte ondernemersskills verwerven. Daarom koos ik nog een extra hands-on opleiding”, zegt Cedric. Tijdens zijn stage ontwikkelde hij samen met zijn stage-mentor Sanaselect, een online reisapotheek op maat van jouw bestemming en noden. “In feite maken we doordachte en handige reiszakjes, gevuld met nuttige geneesmiddelen voor je vakantie. Die krijg je kant-en-klaar aan huis geleverd.” Voor die realisatie kreeg hij op de Gentrepreneur Awards de titel ‘Arteveldehogeschool Student-Ondernemer van het jaar 2022.’

Ook graduaat ondernemen

Binnen onze graduaatsopleidingen zijn er uiteraard ook student-ondernemers. Inke Gieghase (die/hen), student Sociaal-Cultureel Werk, is

een van hen. Inke is presentator, journalist en spoken word artiest. Die bracht dit jaar hun eerste EP 'Zoek' uit en is een bekende educator binnen de queer community.

Dromen checken op haalbaarheid

Lore Bamps en Marie Van Biervliet, studenten Secundair Onderwijs, verdienen ook een eervolle vermelding. Zij dromen van een jongerenatelier waar ze creatieve workshops organiseren waar (beeldende) kunst en muziek een plaats krijgen. Maar is dat haalbaar? Ze onderzochten het via een Idea Factory bachelorproef. "Door dit te mogen uitwerken samen met onze begeleider, staan we al verder met ons idee. Nu kunnen we de volgende

stappen zetten om ons project te realiseren."

Inhouse stage

Tot slot is er Joren Van Mynsbrugge, recent afgestudeerd bij Grafische en Digitale Media. Joren runt momenteel een vijftal bedrijven in digital marketing en werkt fulltime aan het management ervan. Toch wou hij absoluut zijn studie succesvol afronden. "Door mijn activiteiten was een fulltime stage lopen bij een ander bedrijf niet mogelijk. Gelukkig presenteerde de opleiding mij de optie om stage te volgen in mijn eigen onderneming. Mijn externe stagementor heeft me veel inzichten bijgebracht, waardoor ik nog meer kan opschalen", zegt Joren. Van een vliegende professionele start gesproken.

Op www.ideafactoryahs.be ontdek je hoe we onze studenten begeleiden en maak je kennis met nog meer jonge, bevolgen ondernemers.

Ben jij ook een maker van de wereld van morgen?

Onze medewerkers en studenten zijn echt makers van de wereld van morgen. Samen richten ze hun blik op maatschappelijke vraagstukken en durven ze daarbij nieuwe paden te bewandelen. Samen zorgen we voor een mozaïek van leren en werken.

Want de toekomst? Die evolueert snel. En samen zetten we onze schouders onder een diverse samenleving met oog voor elk talent.

Benieuwd hoe we ons toekomstplan waarmaken? Check de verhalen op www.artevelehogeschool.be/toekomstplan.